

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **25.09.2025**

İskender -

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

Üniversiteler, yeni akademik yıla öğrencilerin barınma krizinin, ağırlaşan ekonomik koşulların ve disiplin soruşturmalarının gölgesinde girmektedir. Geçtiğimiz dönemde öğrencilerin demokratik haklarını savunmak için düzenlediği protestolar ve boykotların ardından başlatılan kapsamlı disiplin soruşturmaları, atanmış rektörler eliyle baskıcı ve keyfi uygulamalara dönüştürülmüştür. Bu politikalar, öğrencilerin bir araya geldiği kulüpleri ve toplulukları hedef alacak şekilde genişletilmiştir.

En güncel örnek Yıldız Teknik Üniversitesi'ndedir. Burada en az 11 kulüp ve topluluk ya kapatılmış ya da bir yarıyıl boyunca pasife alınmıştır. Üstelik bu kararlar, oryantasyon haftasında öğrencilere hiçbir bilgilendirme yapılmadan uygulanmış; gerekçe olarak ise "tüzüklerinde belirtilen amaçlara uygun faaliyet yürütmeme" ve "Anayasa ile YÖK mevzuatına aykırılık" maddeleri öne sürülmüştür. Oysa gerçekte bu gerekçeler yalnızca birer bahane niteliği taşımaktadır. Kantinlerin ticarileştirilmesine karşı yapılan eylemler, yurt ve yemekhane zamlarına tepki gösterilmesi, kadın cinayetlerine karşı yapılan açıklamalar ve kulüpler içindeki dayanışma pratikleri, kayyım rektörler tarafından keyfi biçimde "suç" kapsamına alınmıştır.

Bu baskılar yalnızca YTÜ ile sınırlı değildir. Uludağ Üniversitesi Kadın Çalışmaları Topluluğu'nun kapatılması, ODTÜ'de 19 Mart eylemlerine katılan öğrencilerin ifadeye çağırılması, Hacettepe'de demokratik hakları için eylem yapan 100'den fazla ve Aile Yılı eylemlerinde 30'dan fazla öğrenciye soruşturma açılması; ayrıca 14 öğrencinin yurttan atılmak istenmesi, Ankara Üniversitesi'nde 32, Anadolu Üniversitesi'nde 100'den fazla, Koç Üniversitesi'nde 8, Yıldız Teknik Üniversitesi'nde 20 öğrenci hakkında soruşturma açılması; İstanbul Teknik Üniversitesi'nde öğrencilere yönelik soruşturmalar, Mimar Sinan'da kulüp başkanlıklarının düşürülmeye çalışılması ve Hacettepe'de Topluluk Yönergesi'nin değiştirilerek disiplin cezası alan topluluk başkanlarının görevden alınması; tüm bu örnekler baskıların münferit değil sistematik olduğunun kanıtıdır. İstanbul Üniversitesi'nde yemekhane zammına karşı eyleme katılan Nana Babazade'nin gözaltına alınması ve geri gönderme merkezinde maruz kaldığı işkence ve baskılar ise öğrencilerin anayasal haklarını kullanmalarının artık açıkça suç sayıldığını göstermektedir.

Bu baskı ve kısıtlamalar, kampüs sınırlarını aşarak öğrencilerin günlük yaşam alanlarını da kuşatmaktadır. Öğrencilerin barınma ve gündelik yaşam alanları da güvenli olmayan kampüsler ve yurtlarla, ağırlaşan ekonomik koşulların yanı sıra en temel ihtiyaçların dahi paralı hale

getirilmesiyle kuşatılmış durumdadır. İstanbul Cevizlibağ KYK Kız Yurdu'nda yaz tadilatı sırasında öğrencilerin odalarına girilerek valizlerinin karıştırılması, eşyalarının çalınması, dolap kilitlerinin kırılması ve öğrencilerin odalarında alkol şişeleri ve tıraş bıçakları bulmaları bunun en çarpıcı örneklerinden biridir. Emekçi ailelerin çocukları, yurtlardaki sorunlar ve yetersiz burslarla birlikte aslında güvencesiz bir geleceğe ve ağır bir ekonomik çıkmaza sürüklenmektedir. Boğaziçi Üniversitesi'nde yıllardır yurt ücretine dahil olan çamaşırhane hizmetinin özel bir firmaya devredilmesi ve her yıkama için 200 TL talep edilmesi, öğrencilerin en temel ihtiyaçlarından birinin bile piyasa koşullarına teslim edildiğini ortaya koymaktadır. Haftada birkaç kez çamaşır yıkamak zorunda kalan öğrenciler için bu rakam kısa sürede yüzlerce liraya ulaşmaktadır. Hacettepe Üniversitesi Beytepe Öğrenci Evleri'nde ise iki haftadır sıcak su verilmemekte, öğrenciler soğuk suyla duş almaya zorlanmakta ve bu nedenle hastalanmaktadır. Tüm başvurulara rağmen sorunun çözülmemesi, öğrencilerin sağlık hakkının dahi hiçe sayıldığını göstermektedir.

Bütün bu örnekler bir arada düşünüldüğünde, öğrencilerin barınma, beslenme, sağlık ve örgütlenme haklarının sistematik biçimde gasp edildiği; üniversitelerin bilimsel ve demokratik alanlar olmaktan çıkarılarak baskı ve ticarileştirme merkezlerine dönüştürüldüğü açıkça görülmektedir.

Bu Bağlamda;

1. Yıldız Teknik Üniversitesi'nde en az 11 kulüp ve topluluğun kapatılmasının veya pasife alınmasının gerekçesi olarak öne sürülen "tüzüklerine uygun etkinliklerde bulunmamak" ve "Anayasa ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na aykırılık" iddiaları, öğrencilere önceden bildirilmiş midir? Kapatma ve pasifleştirme sürecinde hangi prosedürler izlenmiştir?
2. Okul kantinlerinin ticarileştirilmesine karşı yapılan protestolar, yurt ve yemekhane zamlarına tepki gösterilmesi ve kadın cinayetlerine karşı yapılan ortak açıklamalar gibi demokratik hak kullanımlarının keyfi bir şekilde suç kapsamına alınması, Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
3. Yıldız Teknik Üniversitesi'nde kulüplerin kapatılma gerekçesi olarak "Anayasa ve 2547 sayılı YÖK Kanunu'na aykırılık" veya "siyasi partilerle angajman" öne sürülmüştür. Ancak asıl gerekçenin 19 Mart sürecinden itibaren seçme ve seçilme hakkına sahip çıkan ve demokratik bir Türkiye talep eden öğrencilerin yayımladığı "Kurtuluş Yok Tek Başına, Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz" bildirisi ile Cevizlibağ KYK Yurdu'ndaki güvensiz koşullara karşı kadın öğrencilerin yayımladığı "Güvenli Yurtlar İstiyoruz" bildirisi olduğu iddia edilmektedir. Burada esas mesele, resmi açıklamaların ötesinde, toplumsal sorunlara dair sözünü söyleyen, birlik ve dayanışma tutumu gösteren kulüplerin hedef alınmış olmasıdır. Bakanlığınız bu iddiayı doğrulamakta mıdır? Eğer doğruysa, Bakanlığınızın sürece dair sessizliği, kadınların güvenli yurt talebinin ve öğrencilerin demokrasi talebinin tarafınızca "suç" sayıldığını mı göstermektedir?
4. YTÜ Kadın Çalışmaları Topluluğu hakkında verilen kapatma kararının geri alınması ve öğrencilerin güvenli kampüs talebinin etkin bir şekilde karşılanması için hangi somut adımlar atılacaktır?
5. Öğrencilerin kulüp ve topluluklar aracılığıyla bir araya gelerek örgütlenme ve faaliyetlerde bulunma hakkı üniversitelerde güvence altına alınacak mıdır yoksa söz konusu kapatmalar bakanlığınızı yaptığınız saray rejiminin baskı ve yasak politikalarıyla uyumlu mudur?

6. Uludağ Üniversitesi, ODTÜ, Hacettepe, Boğaziçi, İstanbul Teknik ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversiteleri'nde son dönemde uygulanan disiplin soruşturmaları, kulüp kapatmaları, kulüp tüzük değişiklikleri ve keyfi öğrenci kart iptalleri merkezi bir politikaya mı dayanmaktadır? Bu süreçlerde Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) herhangi bir rolü, yönlendirmesi veya onayı olmuş mudur?
7. Üniversitelerdeki disiplin soruşturmalarının, öğrencilerin demokratik haklarını kullanmalarını engelleyecek şekilde keyfi olarak uygulanmasının önüne geçmek için Bakanlığınız hangi tedbirleri almayı planlamaktadır?
8. İstanbul Üniversitesi'nde yemekhane zammına karşı düzenlenen protestoya katılan Nana Babazade'nin gözaltına alınması ve geri gönderme merkezinde maruz kaldığı psikolojik ve fiziksel baskılar hakkında Bakanlığınız tarafından herhangi bir inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Nana Babazade'nin serbest bırakılarak eğitime devam etmesi için Bakanlığınız üzerine düşen sorumluluğu yerine getirecek midir?
9. Uludağ Üniversitesi Kadın Çalışmaları Topluluğu'nun kapatılmasından, ODTÜ'de 19 Mart eylemlerine katılan öğrencilerin ifadeye çağırılmasına; Hacettepe'de 100'den fazla, Aile Yılı eylemlerinde ise 30'dan fazla öğrenciye soruşturma açılmasından 14 öğrencinin yurttan atılmak istenmesine; Ankara Üniversitesi'nde 32, Anadolu Üniversitesi'nde 100'den fazla, Koç Üniversitesi'nde 8, Yıldız Teknik Üniversitesi'nde 20 öğrenci hakkında soruşturma açılmasından, İTÜ'de yürütülen soruşturmalara ve Mimar Sinan'da kulüp başkanlıklarının düşürülmesine; Hacettepe'de topluluk yönergelerinin değiştirilerek disiplin cezası alan topluluk başkanlarının görevden alınmasına kadar uzanan ve İstanbul Üniversitesi'nde yemekhane zammına karşı eyleme katıldığı için gözaltına alınan Nana Babazade'nin geri gönderme merkezinde işkence ve baskılara maruz kalmasıyla somutlaşan bu uygulamalar, öğrencilerin anayasal haklarını kullanmalarının sistematik biçimde suç sayıldığını göstermekteyken, Bakanlığınız bu baskı ve soruşturmaların münferit değil bütünlüklü bir politikaya dönüştüğü gerçeğini kabul etmekte midir?
10. Öğrencilerin barınma ve gündelik yaşam alanlarının güvenli olmayan kampüsler ve yurtlarla, ağırlaşan ekonomik koşulların yanı sıra en temel ihtiyaçların dahi paralı hale getirilmesiyle kuşatıldığı; İstanbul Cevizlibağ KYK Kız Yurdu'nda odalara izinsiz girilerek eşyaların karıştırılması ve çalınması, Boğaziçi Üniversitesi'nde yıllardır ücretsiz olan çamaşırhane hizmetinin özel bir firmaya devredilip her yıkama için 200 TL talep edilmesi, Hacettepe Üniversitesi'nde ise haftalardır sıcak su verilmemesi ve öğrencilerin sağlığının hiçe sayılması gibi örnekler ortadayken, Bakanlığınız öğrencilerin barınma, sağlık ve en temel ihtiyaçlarını güvence altına almak için hangi somut adımları atacaktır?
11. Üniversite yaşamının yalnızca derslerden ibaret olmadığı, kulüp ve toplulukların bilimsel, kültürel, sanatsal ve toplumsal dayanışmayı güçlendiren; öğrencilerin söz, karar ve iradelerini özgürce kullanabildiği demokratik alanlar olduğu gerçeği ortadayken, bu alanlara yönelik sistematik müdahaleler üniversite yönetimlerinin bilimsel, özerk ve demokratik üniversite anlayışından tamamen koptuğunu mu göstermektedir?